

Efficiënter en veiliger pinnen in Europa

Lex Hoogduin

(bij gelegenheid van ondertekening Nadere Overeenkomst Convenant betalingsverkeer)

Goedemorgen dames en heren,

Vandaag is een historische dag in het Nederlandse betalingsverkeer. Met het zo dadelijk te ondertekenen akkoord zetten we een grote stap naar pinnen op een Europese markt. Pinnen in SEPA zal naar mijn overtuiging op langere termijn nog efficiënter en veiliger zal zijn dan nu al het geval is.

In Nederland hebben we nu één merk voor het pinnen in de winkels. Op de geïntegreerde Europese betaalmarkt zullen dat er meer zijn. In Nederland hebben we nu zo'n tien spelers waarvan de winkeliers hun pindiensten kunnen afnemen. Op de Europese markt zal dat een veelvoud zijn.

Met bijna 1,8 miljard pinbetalingen in 2008 zijn de Nederlanders een behoorlijk pinnig volkje. Maar Europees zijn we toch een relatief kleine speler. In de hele EU werd in 2008 ongeveer 17 miljard keer gepind, Nu nog met voornamelijk lokale merken in afgeschermden markten. Maar straks met internationale, breed geaccepteerde merken.

Europese banken zijn in SEPA niet langer aangewezen op de puur nationale processors, maar kunnen hun nu nog nationale betalingsverkeer ook in andere landen laten verwerken. Dán worden schaalvoordelen mogelijk. In combinatie met de verhoogde marktwerking en de betere voedingsbodem voor innovaties gaan uiteindelijk alle partijen van de uniforme betaalmarkt profiteren.

Op lange termijn. Een recent weer wat vaker aangehaalde Britse econoom zei in de vorige eeuw al eens: 'in the long run we're all dead'. De kosten gaan ook hier voor de baet uit. 'What's in it for us?', willen we weten. SEPA is dan wel een logisch vervolg

op de euro. En verdere Europese integratie zal de efficiëntie van het Europese betalingsverkeer verhogen, maar hoe goed is het voor Nederland? Het huidige Nederlandse betalingsverkeer is al goed en efficiënt geregeld. Ook in vergelijking met andere landen. Logisch dat marktpartijen bezorgd zijn dat we in het Nederlandse betalingsverkeer bereikte efficiëntie kunnen verliezen. We moeten dan ook zorgvuldig overgaan naar het Europese betalen.

In het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer zijn die zorgen van consumenten en bedrijven geadresseerd. Zoals de zorgen over het behoud van de Overstapservice. Een service die de meeste andere landen niet kennen. De Nederlandse banken hebben een oplossing om die service ook in SEPA aan te kunnen blijven bieden. Ander voorbeeld is de zorg over de veiligheid van een Europese incasso. Ook hier hebben banken na overleg met de Consumentenbond oplossingen voor gevonden. Ook zijn de zorgen geuit over verlies van efficiëntie in het pinverkeer, met minder keuzes en hogere tarieven. Hierover waren banken en toonbankinstellingen nu bijna een jaar in gesprek.

Het akkoord kwam er dan ook niet vanzelf. Het zat zelfs even vast. Begin van dit jaar werd DNB gevraagd te bemiddelen. Gezien de verwachte voordelen, voor ons alleszins de moeite waard te proberen het los te trekken. Dat was niet eenvoudig. Maar des te groter is de voldoening van het vandaag te bekrachtigen akkoord.

Het is een bijzonder akkoord. Het is uniek dat stakeholders zo met elkaar in gesprek zijn om betalingsverkeer maatschappelijk efficiënter en veiliger te maken. Wat dat betreft kan het Nederlandse model best als voorbeeld dienen voor andere landen die overgaan naar SEPA. Bij zo'n ingrijpende overgang geldt nog meer dat marktpartijen een aantal zaken beter samen kunnen doen.

Het is een bijzonder akkoord omdat het gaat meehelpen die Europese betaalmarkt vanuit Nederland gestalte te geven. Mét behoud van bestaande en met uitzicht op veel meer efficiëntie.

Pin, pin, pin. Dat was een tijd de slogan om pinnen te promoten. Eerst voor grote bedragen als substituut voor betaalcheques. Toen die van de markt waren, als veilig substituut voor de grote contante betalingen. En nu hebben we als campagne 'klein bedrag pinnen mag'. Pinnen nu ook als substituut voor de kleine contante betalingen.

Want juist dáár is nog veel efficiëntie te behalen. De weg naar een 'cashless society' lijkt me lang. Ik denk ook niet dat we daar uitkomen. Duidelijk is wel dat het steeds meer 'less cash' wordt. Dit akkoord bevat de afspraak dat toonbankinstellingen en de banken de komende jaren plannen uitwerken voor het ook in SEPA verder promoten van het pinnen.

Pinnen moet ook veilig blijven. De criminelen groeien mee in de efficiëntie. Voor criminelen is pinpasfraude ook een interessant substituuat voor namaak en diefstal van contant geld. Skimmen geeft consument, winkelier en bank veel problemen. Het kan ook het vertrouwen in het elektronisch betalen ondermijnen. Niet voor niets worden steeds vaker ook veiligheidscampagnes gevoerd. Het is dan ook verheugend dat dit akkoord het gebruik van veel veiliger chiptechnologie gaat versnellen.

Ik wil de banken en de gezamenlijke van deze plaats hartelijk feliciteren met dit bereikte resultaat. Maar ik wil ze ook meteen oproepen na de champagne direct aan de slag te gaan om de afspraken te verwezenlijken. Des te soepeler en sneller kan Nederland dan over naar Europees betalen. Mogelijk kunnen we over vijf jaar als SEPA al aardig op stoom is, ook al de eerste vruchten plukken van de grotere Europese betaalmarkt.

Ik dank u voor de aandacht

En geef het woord nu graag aan de partijen die het akkoord gaan ondertekenen. Te beginnen met de gezamenlijke toonbankinstellingen. Het woord is aan Henk van den Broek